

Miljøverndepartementet

Vår dato: 13.12.2013

Vår ref.: 201305688 aj/trsm

Arkiv:

Deres dato: 9.9.2013

Deres ref.: 13/2263

Saksbehandler:

Trine Smukkestad Lavik

Høringssvar fra NVE - forslag til endringer i plan- og bygningsloven

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til Miljøverndepartementets høringsbrev 09.09.2013. Den nye plandelen i plan- og bygningsloven ble iverksatt 1. juli 2009. Departementets inntrykk er at loven har fungert i tråd med intensjonene, men at praktiseringen av loven på noen punkter har vist at det kan være hensiktsmessig å foreta enkelte mindre justeringer eller rettelser for å oppnå en mer tydelig og fleksibel behandling av saker etter loven. Forslaget gjelder endringer i femårsregelen for detaljregulering basert på private planforslag, plan- og utredningsprogram for konsekvensutredninger, tidsfrister for behandling av plansaker og noen rettinger og klargjøringer i lovteksten.

NVEs kommentarer

Høringskommentarene er organisert etter strukturen i høringsnotatet.

- ◆ *Til kap.2.1 endring av femårsregelen for detaljregulering basert på private planforslag*

Til 2.1.1. endring av § 12-4 rettsvirkninger av regulering femte ledd

Departementet foreslår å endre den såkalte ”5 års-regelen” for detaljreguleringer fremmet med bakgrunn i privat reguleringsforslag i § 12-4 5. ledd. For enkelte prosjekter kan det være forhold som tilsier at det i praksis vil ta mer enn fem pluss eventuelt tre år å starte utbyggingen av et prosjekt som det er ønskelig å gjennomføre. Dersom kommunestyret er kjent med slike forhold når planen skal vedtas, kan det være hensiktsmessig at kommunen har mulighet for å fastsette en lengre frist enn fem år. Departementet foreslår derfor en endring som gir kommunen adgang til å vedta en lengre frist en 5 år, men ikke mer enn 10 år for gjennomføring av plan.

NVE ønsker i denne sammenheng å peke på et mulig problem som kan oppstå når det åpnes for at det kan gå lengre tid mellom planvedtak og igangsetting av tiltak. Det er stor usikkerhet forbundet med klimafremskrivninger og naturfare, herunder fremskrivning av forhold knyttet til flom, erosjon og havstigning. Videre kan løpende farekartlegging avdekke nye fareområder, også uavhengig av klimaendringene. Dette kan bety at arealer som i dag synes klarert i forhold til flom- og skredfare senere kan vise seg likevel å være fareutsatt. For mange områder vil det i løpet av en 10 års periode også kunne komme nytt regelverk som innfører nye sikkerhetskrav og krav til innarbeiding av klimatilpasningshensyn og naturfare i detaljplaner, som planen dermed ikke har tatt hensyn til. Det finnes flere eksempler på uheldig utbygging som skjer etter eldre planer, og som på grunn av ny kunnskap om bl.a. flom og skred antakelig ville blitt planbehandlet annerledes i dag. Ved lang tid mellom planvedtak og byggesaksvedtak/igangsetting kan forutsetningene for planer være vesentlig endret, noe som gjør planene mindre forutsigbare og kanskje ikke en gang gjennomførbare, dersom de nye forutsetningene legges til grunn for byggesaksbehandlingen.

NVE mener at denne problemstillingen bør løses og kommuniseres til kommunene ved en lovendring på dette punktet. Ett forslag til løsning på dette problemet er at det gis en veiledning til forskriften som angir at den ansvarlige for planen skal omtale virkningene av klimautviklingen særskilt, som del av søknaden om forlenget frist. Et annet alternativ er at kommunen gis mulighet for å ta forbehold om dette i sitt vedtak om forlenget frist. Uansett vil det påhvile kommunen et ansvar å sjekke at det er dokumentert tilstrekkelig sikker byggegrunn før byggetillatelse/ igangsettelsestillatelse kan gis, jf. pbl § 28-1 og TEK10 kap 7 med veiledning. I dette ligger at ny kunnskap og gjeldende regelverk må legges til grunn for byggesaksvedtak. Det holder ikke at byggesøknad alene er i tråd med gjeldende detaljreguleringsplan (som kan være opp til 10 år gammel). Ved ytterligere 2-års fristforlengelser vil en eventuell disharmoni mellom gjeldende plan og tilstrekkelig/utlittrekkelig avklaring av naturfare (om det er kommet ny kunnskap eller nytt regelverk) i byggesaken kunne bli forsterket.

♦ ***Til kap. 2.2 Forslag til endringer i bestemmelsene om planprogram og konsekvensutredninger***

Til 2.2.3 Endring av § 14-2 utarbeiding av utredningsprogram og konsekvensutredning nytt andre ledd

Departementet foreslår å ta inn et nytt andre ledd i pbl § 14-2 som går ut på at man for enkelte tiltak eller planer kan unnlate å sende melding med forslag til utredningsprogram. Endringen er ment å åpne for en fleksibilitet med hensyn til behandling av mindre tiltak som er omfattet av forskriftens vedlegg II-liste.

NVE har i utgangspunktet ikke kommentarer til den konkrete lovendringen, da den isolert sett etter vår oppfatning ikke innebærer endringer for vårt arbeid med tildeling av konsesjoner etter energi- eller vassdragslovgivningen. NVE stiller imidlertid spørsmål ved Miljøverndepartementets begrunnelse for lovendringen og den prosess som departementet legger opp til.

I departementets høringsbrev står det:

”De viktigste endringene gjelder bestemmelsene i § 4-1 om planprogram og § 14-2 om melding med forslag til utredningsprogram. Forslaget har til hensikt å åpne opp for at det i forskrift kan gjøres tilpasninger ved behandlingen av de mange mindre tiltakene som omfattes av forskriftens vedlegg II. (...) De foreslåtte endringene vil bidra til å klargjøre lovbestemmelsene, og å legge til rette for en mer fleksibel og effektiv planbehandling”.

Departementet viser følgelig til et pågående arbeid med endringer i forskrift om konsekvensutredninger, og at forskriftsendringen vil bidra til å klargjøre lovbestemmelsen ytterligere. Miljøverndepartementet synes dermed å begrunne og nyttevurdere lovendringen på grunnlag av forskriftsendringer som foreløpig ikke er offentlig tilgjengelige, jf. høringsnotatet kap. 2.2. NVE mener det ikke er mulig å ta stilling til de vurderinger av behov og nytte som departementet gir i høringsbrevet og høringsnotatet, uten at man kan se lovendringsforslaget og endringer i KU-forskriften i sammenheng.

NVE er kritisk til den fremstillingen som høringsnotatet gir. NVE mener slik at lovendringsforslaget og forskriftsendringene, som lovendringen tilsynelatende har som eneste formål å tilrettelegge for, burde vært hørt samtidig. Så lenge lovendringen og forskriftsendringen ikke kan vurderes i sammenheng, er det etter NVEs oppfatning vanskelig å vurdere rekkevidden av lovendringsforslaget, om det er nødvendig, hensiktsmessig eller hvilke økonomiske og administrative konsekvenser det vil gi. Ut i fra vår erfaring med behandling av konsesjonssøknader, kjenner NVE seg ikke igjen den beskrivelsen som høringsnotatet gir av dagens saksbehandling eller mulige gevinster ved de endringer som departementer foreslår. Det understrekes at denne oppfatningen bygger på den skisse til endringer i KU-forskriften som høringsnotatet gir. Ut fra NVEs vurdering vil forslaget kunne medføre uklarhet rundt søknadsprosess og – behandlingen etter sektorlovene og gi merarbeid for forvaltningen.

NVE forstår det for øvrig slik at endringene i lovens bestemmelser om planprogram og konsekvensutredninger ikke får betydning for virkningen av bestemmelsene vedrørende samfunnssikkerhet og ROS-analyser, jf. pbl § 4-3.

♦ ***Til kap. 2.4. Rettinger og klargjøringer av enkelte deler av lovteksten***

Til § 11-8 Hensynssoner

Endringsforslaget sier at kommunene kan velge om den vil benytte hensynssonene på kartet eller ikke (endret fra *skal*). Dersom man velger å ikke bruke hensynssone, *kan* hensyn og restriksjoner i kommuneplan ivaretas ved bruk av bestemmelser og bestemmelseslinjer til de enkelte arealformålene eller delområdene som et alternativ til hensynssoner. NVE forstår det som et ”enten eller”, men at hensynssone normalt skal være det foretrukne virkemiddel. Samtidig oppfatter vi at bestemmelseslinjer og hensynssoner nå skal forstås som likeverdige virkemidler, som kan brukes for å oppnå det samme, og at det er kommunen som i hvert enkelt tilfelle bestemmer hva som er mest hensiktsmessig. Dersom bestemmelsen er slik å forstå bør dette etter NVEs syn klargjøres i lovforarbeidene.

Til tredje ledd bokstav f):

Endringen/tillegget i § 11-8 tredje ledd bokstav f) er åpenbart kommet til for å fange opp endringer som kan ha skjedd siden gjeldende reguleringsplan ble vedtatt, noe NVE oppfatter som tilsvarende det vi har

spilt inn til kap. 2.1 om forlenget frist for gjennomføring av detaljreguleringsplaner.

Med hilsen

Karin Margrethe Bugge
avdelingsdirektør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Oversendes uten underskrift. Kvalitetssikret i henhold til interne rutiner.